

Belediye Yapı ve Yollar Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı: 17 . VI . 1944 - Sayı: 5733)

No.
4585

Kabul tarihi
12 . VI . 1944

BİRİNCİ MADDE — 2290 sayılı Belediye Yapı ve Yollar Kanununun 9, 18, 20, 28, 50 ve 51 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 9. — Tasdikli imar plânlarına ve raporlarına göre tesis ve tevsi ve tanzim edilecek yol ve meydanların yanlarında yeniden yapılacak binaların nevi, kat adedi, kat irtifalı, asgari cephe genişliği, âzami derinliği, inşa tarzı ve arsalarının genişliği hakkında umumî mahiyette kararlar ittihazına belediye meclisleri salâhiyetlidir.

Belediye meclislerinin bu kararları nahiye ve kazalarda kaymakamın ve vilâyetlerde valinin tasvibinden sonra Nafia Vekâletinin tasdiğiyle katilesir.

Madde 18. — Resmî ve hususi bütün yapıların proje ve inşaatı, nevi ve ehemmiyet ve büyüklük derecelerine göre fen adamlarının nezaret ve mesuliyeti altında yapılır.

İnşaatın nezaret ve mesuliyetini üzerine almış olanlar, herhangi bir sebeple olursa olsun bu vazifeden çekildikleri takdirde derhal ruhsat tezkeresini veren makamı yazı ile ve resmen haberdar etmeğe mecburdurlar. Aksi takdirde inşaatın sonuna kadar kanuni mesuliyetten kurtulamazlar.

İnşaat sahiplerinin yeniden gösterecekleri fen adamları da resmen mesuliyeti kabul ve deruhte etmedikçe inşaatı devam edemezler.

Yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis, mimar, fen memuru ve ehliyetli kalfalardan ibaret olan fen ve meslek adamlarından herbirinin ellerine yapının nevi ve ehemmiyet ve büyüklüğüne göre hangi binaların mesuliyetini kabul ve deruhte edebileceklerini ve salâhiyet derecelerini gösterir Nafia Vekâleti tarafından tesbit edilecek esaslar dairesinde birer vesika verilir.

Ehliyetli inşaat kalfaları yetiştirmek maksadiyle icabeden yerlerde Nafia Vekâletince kurslar açılır.

Bu kurslara ait esaslar Dahiliye, Maarif ve Nafia Vekâletlerince müştereken tesbit edilir. Bunun için icabeden tahsisat umumî muvazene ile temin edilir ve hususi idare ve belediyelerce de bu kurslara yardım edilebilir.

Binaların arasında bırakılacak mesafe ve bina istikametleri

Madde 20. — A) İmar plânına göre yapılacak olan binaların bitişik olmayan her cephesinde komşu hudutlarından itibaren, demir ve kâgir ise en aşağı üçer, yarım kâgir, hıms, yarım ahşap ise en aşağı beşer ve ahşap ise en aşağı yedi buçuk metre aralık bırakılır. Binaların arka bahçelerinde yapılacak müstemilât, irtifaları, 2,50 metreyi geçmemek ve komşu duvarları kâgir olmak ve asıl binadan yapının nevine göre yukarıki fıkrada vazılı açıklıklar muhafaza edilmek şartıyla komşu hududu üzerinde de yapılabilir.

B) Henüz bina yapılmamış veya mevcut binanın büyük kısmı yanmış veya yıkılmış arsalar üzerine yeniden yapılacak binalar imar plânındaki istikamete çekilir.

Boş kalacak olan bu sahalar istimplâk tarihine kadar sahipleri tarafından ancak ön bahçe olarak kullanılabilir.

C) Yukarıki (A) ve (B) fıkralarında yazılı aralıklar bırakılmak suretiyle bina yapmağa müsait olmıyan yerlerin iki tarafında sahipli arsalar bulunursa 6 ncı madde hükmünce muamele yapılır.

İki tarafında arsa bulunmayıpta binalar bulunursa bu yer şuyulandırılarak 6 ncı madde mucibince kıymeti mukabilinde iki tarafındaki bina sahiplerine temlik olunur.

Yapı neveleri ve inşa tarzları

Madde 28. — Yapılar; inşa malzemelerine göre, demir, kâgir, yarım kâgir, hımsı, yarım ahşap, ahşap ve kerpiç nevelerine ayrılırlar:

A) Demir iskelet araları tuğla veya diğer yanmaz madde ile kapalı inşaata demir;

B) Çevre duvarlarıyla bölme duvarları ve (Çatıdan gayri) döşeme, merdiven ve tavanları taş, tuğla, beton veya (Kerpiçten başka) sair yanmaz malzemedan olan yapılara kâgir;

C) Çevre duvarları tamamen taş, tuğla, beton veya (Kerpiçten gayri) sair yanmaz malzeme ile yapılmış, keza çevre duvarları ahşap iskeletli olup dışları yukarıda yazılı yanmaz malzeme ile temelden saçağa kadar en aşağı bir tuğla kalınlığında kaplanmış bulunan ve iç bölme duvarları ahşap olan yapılara yarım kâgir;

D) Duvarları ahşap iskelet ve iskelet araları harçlı olarak tuğla, taş, kerpiç veya başka yanmaz malzeme ile örtülü ve sıvalı yapılara hımsı;

E) Duvarları ahşap iskelet üzerine çita veya sair malzeme, kaplı ve üzeri sıvalı yapılara yarım ahşap;

F) Duvarları ahşap iskelet ve dış yüzleri ahşap kaplamalı veya ahşap kısımları görünen yapılara ahşap;

G) Duvarları kerpiç olan yapılara kerpiç;

İnşaat denilir.

Her nevi binaların bodrum katı duvarlarının kâgir olması şarttır.

Kerpiç binalarda bodrumdan gayri birden fazla ve yarım kâgir, yarım ahşap ve hımsı binalarda bodrumdan gayri ikiden fazla kat yapılmaz.

Ahşap ve yarım ahşap binalar ancak münferit olarak ve hımsı binalar ise münferit veya aralarında kâgir yangın duvarı bulunmak şartıyla bitişik olarak yapılabilir.

Kâgir binaların bitişik duvarları enaz bir tuğla kalınlığında olarak çatının her yerinde kiremit hizasına kadar devam edecektir.

Yarım kâgir binaların bitişik duvarları ile hımsı binaların yangın duvarları enaz bir tuğla kalınlığında olarak çatının her yerinde kiremitten 50 santimetre yüksek yapılır.

Ahşap tavan ve döşeme kirişleri bitişik yan duvarlarına ancak, duvar dışından itibaren yarım tuğla kalınlığındaki kısmına geçmemek şartıyla, istinat ettirebilirler.

Madde 50. — Bu kanun hükümlerinin tatbikını gösterici nizamnameler Dahiliye ve Nafia Vekâletlerince tanzim olunur.

Madde 51. — Fırınların ve bazı gıdai maddelerin bulunacakları mahallerin yapılarına ait şartlar Dahiliye, Nafia ve Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletleri tarafından tanzim olunacak nizamname ile tesbit edilir.

İKİNCİ MADDE — 2290 sayılı Belediye Yapı ve Yollar Kanununun 4 nci maddesindeki mücbir sebeplerin takdiri salâhiyeti Nafia Vekâletine aittir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Hususi kanunlarına göre tonozlu kâgir olarak yapılacak inşaat beton olarak ta yapılabilir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — 1580 sayılı Belediye Kanununun 114 nci maddesinin son fıkrasının hükmü ilga edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — 18 nci muaddel maddede yazılı ehliyetli kalfa bulunmayan yerlerde; bu ehliyeti haiz kalfalar yetiştirilinceye kadar, yapı nezaret ve mesuliyetini deruhte edecek olanlara, kabiliyetleri derecesine göre ve 1947 takvim senesi sonuna kadar muteber olmak üzere, Nafia Vekâleti tarafından muvakkat birer ehliyetname verilebilir.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

ALTINCI MADDE — Bu kanunun hükümlerini yerine getirmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

14 Haziran 1944

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	13. VI. 1944 ve 1/211
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	14. VI. 1944 ve 4/466
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa
	:	8 2
	:	10 476
	:	11 14:17,38:40